

**Uchwała Nr XLV/254/2023
Rady Gminy Świdziebnia
z dnia 10 listopada 2023 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Świdziebnia na lata 2023 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.²⁾) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Świdziebnia na lata 2023 - 2028 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdziebnia.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XVII/100/2020 Rady Gminy Świdziebnia z dnia 8 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2027.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jarosław Cyrankowski

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688.

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 289 i poz. 535.

Załącznik do uchwały Nr XLV/254/2023
Rady Gminy Świdziebnia
z dnia 10 listopada 2023 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁNIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA TERENIE GMINY ŚWIEDZIEBNIA
NA LATA 2023 – 2028

Świdziebnia 2023 r.

Wstęp

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2028 jest realizacją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) zgodnie, z którym do zadań własnych gminy należy „opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej”.

Głównym celem programu jest dążenie do ograniczania skali i skutków przemocy domowej na terenie gminy Świdziebnia.

Przemoc domowa jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie traktowana jest ona jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, *przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.*

Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, jak też edukację osób stosujących przemoc przez służby i instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe.

W programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy.

Cele i zadania programu, a także źródła jego finansowania zostały sformułowane na poziomie ogólnym, umożliwiającym ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Zakładając, że niniejszy program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, wówczas przyczyni się on do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia zjawiska przemocy a tym samym poprawy kondycji osób i ich rodzin z terenu gminy Świdziebnia.

Przemoc domowa określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc domowa to zamierzone,

wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej *przemocy domowej*, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2028 (zwany dalej „Programem”), został opracowany z myślą o stworzeniu jednolitych działań na rzecz przeciwdziałania zapobiegania zjawisku przemocy domowej. Zadaniem Programu jest wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwolą na sprawne działanie służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak również umożliwią pracę ze sprawcami przemocy. Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, jest ściśle powiązana z innymi obszarami wymagającymi działań ze strony wielu specjalistów, instytucji i organizacji.

Zintegrowanie działań i zasobów różnych jednostek daje szansę na podniesienie skuteczności udzielonego wsparcia. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.”.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Świdziebnia ma charakter długofalowy. Działania

Programu obejmują lata 2023 – 2028. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. Charakterystyka oraz diagnoza problemu przemocy w rodzinie

1. Definicja problemu przemocy

Przemoc domowa określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc domowa to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko:

- a) małżonkowi, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnym i zstępnym oraz ich małżonkom,
- c) rodzeństwu oraz ich wstępnym, zstępnym i ich małżonkom,
- d) osobie pozostającej w stosunku przysposobienia i jej małżonkowi oraz ich wstępnym, zstępnym, rodzeństwu i ich małżonkom,
- e) osobie pozostającej obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnym, zstępnym, rodzeństwu i ich małżonkom,
- f) osobie wspólnie zamieszkującej i gospodarującej oraz jej wstępnym, zstępnym, rodzeństwu i ich małżonkom,
- g) osobie pozostającej obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniemu,
- i) małoletniemu będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,

- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. **JEST INTENCJONALNA** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. **SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca jest silniejszy.
3. **NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE** – sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary (np. do wolności, do nietykalności osobistej, do godności, szacunku itp.).
4. **POWODUJE CIERPIENIE I BÓL** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie,

gdzie poszczególne formy najczęściej występują w połączeniu z innymi:

1. **Fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji.

To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media.

2. **Psychiczna** – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby.

3. **Ekonomiczna/materialna** – uniemożliwianie podjęcie pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, nielożenie na utrzymanie rodziny.
4. **Seksualna** – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt).
5. **Zaniedbanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Sytuację przemocy domowej często opisuje się także w innych kategoriach nazywanych przemocą „gorącą” lub „chłodną”.

Przemoc gorąca to gwałtowne wybuchy tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujące agresywne zachowania wobec najbliższych.

Przemoc chłodna przyjmuje najczęściej postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Stosujący przemoc, przekonany o słuszności swoich czynów, zawsze znajduje dla nich usprawiedliwienie. Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym, wieloaspektowym, rozpatrywanym w czterech perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej. Dlatego przeciwdziałanie jej wymaga podejścia interdyscyplinarnego.

Z punktu widzenia prawa przemoc uznawana jest za przestępstwo, co zobowiązuje służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania, podejmowania działań na rzecz ochrony ofiar, ścigania i karania sprawców. Aspekt psychologiczny zwraca uwagę na mechanizmy przemocy w rodzinie, relacje między doznającym a stosującym przemoc, odczuwane przez doświadczających skutki przemocy, a także na możliwości wyjścia z przemocy. Spojrzenie od strony moralnej odwołuje się do wartości, takich jak: poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia i godności ludzkiej. Zaś z punktu widzenia społecznego, zwracają

uwagę funkcjonujące mity i stereotypy usprawiedliwiają zachowania przemocowe.

W bezpośrednim kontakcie z osobami doznającymi przemocy czy stosującymi przemoc w rodzinie ważne jest rozumienie przemocy na każdej płaszczyźnie. Każda osoba podejmująca się pracy z pokrzywdzonymi czy stosującymi przemoc powinna robić to zgodnie ze swoim przygotowaniem zawodowym i możliwościami instytucji, jaką reprezentuje, a także mieć świadomość granicy swoich kompetencji.

2. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Świdziebnia

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Mimo szeregu działań profilaktycznych podejmowanych w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, problem ten należy uznać za wymagający dalszej interwencji, zwłaszcza w rodzinach z dziećmi. Najczęstszymi powodami zgłoszeń są zaniedbania oraz nieprawidłowe sprawowanie opieki nad małoletnimi dziećmi.

Natomiast z drugiej strony przemoc domowa jest nadal często występującym zjawiskiem. O ile w przypadku rodzin dysfunkcyjnych, sąsiedzi bądź znajomi zgłaszają fakt przemocy, o tyle trudniej wykryć przypadki przemocy w rodzinach dobrze sytuowanych, mieszkających w domach jednorodzinnych, których członkowie często pełnią wysokie funkcje w życiu zawodowym. W środowisku zjawisko przemocy pozostaje nadal tematem wstydlwym, zwłaszcza dla osoby doświadczającej przemocy

Skalę problemu przemocy domowej najlepiej obrazują statystyki, opracowane na podstawie danych zebranych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Przedstawione poniżej zestawienia pokazują, ile w okresie od stycznia 2020 r. do końca grudnia 2022 r. zostało wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie. Procedura ta została wszczęta przez przedstawicieli policji.

Tab. nr 1 Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez poszczególne instytucje

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskiej Karty”	1 styczeń 2020r. – 31 grudzień 2020r.	1 stycznia 2021 r – 31 grudnia 2021 r.	1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
Pomoc społeczna	0	1	0
Policja	5	11	12
GKRPA	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
Oświata	0	0	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdziebni

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od 1 stycznia 2020 r. Do 31 grudnia 2022 r. w przypadku 7 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej złożył do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Tab. nr 2 Działania Zespołu Interdyscyplinarnego, podejmowane w związku z przemocą w rodzinie

	1 styczeń 2020 r. - 31 grudnia 2020r.	1 stycznia 2021 r. - 31 grudnia 2021 r.	1 stycznia 2022 r. - 31 grudnia 2022 r.
Liczba zawiadomień złożonych do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk	0	0	0
Liczba zawiadomień złożonych do sądu rodzinnego z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
Liczba wniosków złożonych do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe	2	2	3
Liczba osób skierowanych do udziału w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	0	0	0
Liczba kobiet skierowanych do POIK	0	0	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdziebni

Istotne jest, aby działania adresowane były zarówno do osób zagrożonych zjawiskiem przemocy, jak i osób stosujących przemoc. Biorąc pod uwagę, iż problem uzależnień od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych stanowi nadal kluczowy problem wielu rodzin, należy w kolejnym okresie zintensyfikować działania z powyższego obszaru.

Dodatkowo, niemal zawsze uzależnienia towarzyszą zjawiskom przemocy. Dlatego też należy zwiększyć katalog działań profilaktyczno – prewencyjnych dla zagrożonych grup społecznych, zwłaszcza, że w wyniku pandemii COVID-19 nasiliły się negatywne zjawiska w rodzinach (nie tylko dysfunkcyjnych), przede wszystkim z zakresu uzależnień i przemocy domowej. Nieocenioną rolę w tej kwestii odgrywać będzie działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych odnośnie podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Sytuacja taka może być spowodowana przez następujące czynniki:

- 1) wprowadzenie środków dystansujących oraz zachęcanie ludzi do pozostania w domach w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną, zwiększając tym samym ryzyko przemocy;
- 2) środowisko i stres społeczny – kłopoty finansowe, bezrobocie czy skumulowanie się różnych problemów życiowych może wywoływać frustrację, która z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej. Osamotnienie rodziny, znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz, osobistego lub instytucjonalnego, w sposób znaczący może wpłynąć na nasilenie zachowań związanych z przemocą;
- 3) uzależnienie (nadużywanie alkoholu, – używki osłabiają kontrolę nad zachowaniem i zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu czy być może innych używek nie zwalnia z odpowiedzialności za czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym bądź odurzonym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Doświadczenie pokazuje, że sprawca może przestać pić alkohol, bądź brać inne używki i nadal stosować przemoc;
- 4) zwiększenie świadomości uprawnionych podmiotów, co do wypełniania formularza „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia przemocy.

Czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową:

- 1) interdyscyplinarna współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej;
- 3) funkcjonowanie grupy wsparcia dla kobiet z problemem przemocy domowej i współuzależnionych;
- 4) wsparcie rodzin dotkniętych przemocą, w których wychowują się małe dzieci poprzez współpracę z asystentem rodziny;
- 5) funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin zagrożonych bądź dotkniętych przemocą domową;
- 6) wykwalifikowana i stale doskonaląca się kadra instytucji pomocowych, świadcząca pomoc osobom dotkniętym przemocą domową;
- 7) upowszechnianie oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy poprzez stronę internetową, ulotki, plakaty, billboardy;
- 8) funkcjonowanie klubów abstynenta, w których odbywają się mitingi dla osób uzależnionych oraz bezpośrednie wsparcie i poradnictwo;
- 9) wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze poprzez udział w zajęciach podnoszących i wzmacniających umiejętności rodzicielskie;
- 10) funkcjonowanie aplikacji mobilnej „Twój Parasol”, która stanowi narzędzie do szybkiego skorzystania z pomocy w kryzysowych sytuacjach;
- 11) wprowadzenie nowej procedury szybkiego reagowania wobec sprawców przemocy domowej, jakim jest nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- 12) zapewnienie bezpłatnej pomocy: psychologicznej, terapeutycznej, prawnej, psychiatrycznej.

Lokalne czynniki utrudniające skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową:

- 1) wystąpienie pandemii COVID-19 i związanych z nią ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z panującym reżimem sanitarnym i izolacją społeczną;
- 2) ukrywanie przez osoby dotknięte przemocą występowania aktów przemocy w rodzinie, brak gotowości do współpracy;
- 3) brak wsparcia dla ofiar przemocy ze strony rodziny;
- 4) niedostateczna liczba programów dla sprawców przemocy domowej;
- 5) niewystarczający dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, problemy z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, czy przyjmowanie substancji psychoaktywnych przez członków rodziny;
- 6) przewlekłość postępowań w zakresie orzekania o przymusowym leczeniu odwykowym, powrót ofiary w to samo środowisko i zależność ekonomiczna ofiar od sprawców przemocy domowej;
- 7) brak wystarczającej liczby lokali socjalnych adekwatnych do potrzeb,
- 8) natłok obowiązków służbowych i płynące zagrożenie wypaleniem zawodowym pracowników instytucji pomocowych,
- 9) brak wystarczającej wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy m.in. rodzajów przemocy, konsekwencji stosowania/doznawania przemocy, możliwości otrzymania odpowiedniego wsparcia.

Mając powyższe na uwadze Gmina Świdziebnia współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dział Poradnictwa Rodzinnego w Brodnicy. Mieszkańcy Gminy mogą korzystać z pomocy wysoko wykwalifikowanej kadry specjalistów służącej rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie. Ponadto współpracuje również z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy w zakresie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdziebni, za pośrednictwem własnych zasobów ludzkich.

Najistotniejszą funkcję w kontakcie z osobą doświadczającą przemocy domowej odgrywają pracownicy socjalni, których zadaniem jest praca z osobami wskazanymi w procedurze "Niebieskie Karty", a także świadczenie pomocy socjalnej oraz stały monitoring środowiska.

Tab. nr 3 Wykaz interwencji policji oraz podejmowanych postępowań w związku z przemocą w rodzinie

	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Interwencje domowe	85	57	55
Postępowania wszczęte w związku z podejrzeniem przestępstwa z art. 207§1kk	4	1	5

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Gmina Świdziebnia liczy 5219 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z Powiatowym Urzędzie Pracy w Brodnicy na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła 182 osób, z czego jedynie 32 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdziebni wynika, że w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r. były 22 zgłoszenia, 5 osób podjęło leczenie odwykowe, a wobec 6 toczy się postępowanie sądowe.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdziebni wnioskuje się, że na dzień 31 lipca 2023 r. około 8% ludności gminy korzysta z pomocy społecznej.

W 2022 roku udzielono łącznie 137 porad dla osób i rodzin zgłaszających różnorodne problemy w tym przemoc w rodzinie. Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

Dla lepszego rozpoznania obszaru zagrożenia oraz rozmiaru zjawiska przemocy w Gminie Świdziebna w 2022 roku zostały zrealizowane badania ankietowe. Populację objętą badaniem stanowili grupa reprezentatywna uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Świdziebna.

Wyniki ankiet potwierdzają, że zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Z analizy ankiet wynika, że **92%** społeczności czuje się w szkole bezpiecznie, **8%** udzieliło odpowiedzi **nie wiem**, **0%** - **nie**.

Z relacji uczniów wynika, że w szkole mają miejsce następujące sytuacje niepożądane: **bójki - 0%, zaczepki, popychanie, szturchanie –25%, używanie wulgarnych słów – 15%, obraźliwe przezwiska – 31%, niszczenie szkolnego sprzętu – 0%, palenie papierosów - 1%, picie alkoholu – 0%** i inne.

Najbardziej niebezpiecznym miejscem w szkole, zdaniem ankietowanych, jest korytarz – 27%, szatnia – 15%, łazienka – 11%.

47% ankietowanych twierdzi, że w szkole nie ma miejsc, które zagrażają ich bezpieczeństwu.

Pomocy poszkodowanym udziela – 61%, a zwraca się o pomoc – 53%.; 3% nie robi nic w momencie zagrożenia.

Warto nadmienić, iż uczniowie w trudnych sytuacjach zwracają się o pomoc do dyrektora (50%), pedagoga szkolnego (74%) oraz do wychowawców (61%).

Na pytanie „Czy Twoja szkoła jest bezpieczna?” 93% odpowiedziało TAK, NIE – 0%, NIE WIEM – 7%.

Cały czas trzeba pracować nad zachowaniem bezpieczeństwa w szkole. Niewielki procent uczniów twierdzi, że w szkole zdarzają się zaczepki, przezwiska.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustalono następujące zjawiska i zachowania problemowe, które wpływają na to, że niektórzy uczniowie nie czują się w szkole bezpiecznie:

- przypadki zachowań agresywnych (agresja słowna i fizyczna)
- niski poziom kultury zachowania u wielu uczniów (wulgaryzmy).

II. Schemat funkcjonalny Programu

1. Program jest spójny z Programami:

- 1) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy;
- 2) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Świdziebnia na lata 2023 – 2028;
- 3) Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 7) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 8) ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 9) ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 10) ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- 11) ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

2. Zasoby Gminy Świdziebnia w zakresie realizacji Programu:

- 1) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- 2) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
  - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

- przedstawiciele Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowe,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- parafie;

3) Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- silne więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu;

4) Zagrożenia w realizacji zadań:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przewyciężania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- ubóstwo,
- brak infrastruktury socjalnej w gminie,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

3. Cele, założenia, funkcjonowanie Programu

CELE PROGRAMU		
<p>1) Zwiększenie w środowisku lokalnym dostępności i skuteczności pomocy dla osób uwikłanych w przemoc;</p> <p>2) Podnoszenie kompetencji lokalnych służb działających w obszarze przemocy domowej;</p> <p>3) Zwiększanie wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie;</p> <p>4) Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.</p>		
ZAŁOŻENIA NADRZĘDNE PROGRAMU		
<p>Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to, co zrobiła ofiara.</p> <p>Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.</p> <p>Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy.</p> <p>Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.</p> <p>Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary, gdyż jest to jeden z objawów doznanych urazów.</p> <p>Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.</p> <p>W przeciwdziałaniu przemocy należy pamiętać o sprawcach, proponując im formy pomocy, które poprzez zmianę ich postaw i zachowań, w sposób trwały powstrzymają akty przemocy.</p>		
POZIOMY PROGRAMU		
PROFILAKTYKA	WSPARCIE	INTERWENCJA
<p>1) Działania diagnozujące</p> <p>2) Działania informacyjne</p> <p>3) Działania edukacyjne</p>	<p>1) Działania korekcyjno- edukacyjne dla osób stosujących przemoc</p> <p>2) Działania terapeutyczne dla osób doznających przemocy</p>	<p>1) Działania pomocowe dla osób doznających przemocy</p> <p>2) Działania interwencyjne dla osób stosujących przemoc</p>
ZASADY FUNKCJONOWANIA PROGRAMU		
<p>1) Interdyscyplinarność działań</p> <p>2) Ciągłość działań</p> <p>3) Pierwszeństwo profilaktyki przed interwencją</p> <p>4) Autonomiczność podmiotów</p> <p>5) Współodpowiedzialność</p> <p>6) Aktywny udział społeczności lokalnej</p>		

POZIOM: PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA DIAGNOZUJĄCE

CEL: Zdobycie wiedzy na temat rozmiarów zjawiska przemocy i jego dynamiki, w odniesieniu do środowiska lokalnego.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Gromadzenie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy na terenie gminy Świdziebnia	Komenda Policji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Podmioty realizujące procedurę „NK” Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Zadanie stałe realizowane corocznie	W ramach bieżącej działalności
Badanie istniejącej infrastruktury instytucji służb i organizacji zaangażowanych w rozwiązywanie problemów przemocy.	Zespół Interdyscyplinary	Zadanie stałe realizowane corocznie	
Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom	Komenda Policji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinary	Zadanie stałe realizowane corocznie	
Zbieranie informacji na temat potrzeb szkoleniowych	Komenda Powiatowa Policji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinary	Zadanie stałe realizowane corocznie	
Badania ankietowe dot. rozmiarów zjawiska oraz skuteczności pomocy.	Wybrany podmiot	W zależności od potrzeb	

POZIOM: PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA INFORMACYJNE

CEL: Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej

Dostarczanie informacji o dostępnych formach pomocy i wsparcia

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Poprowadzenie kampanii społecznych, konferencji i zajęć	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Okresowe kampanie realizowane lokalnie	W ramach bieżącej działalności oraz środki z budżetu gminy
Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych Organizacje pozarządowe	Zadania stałe	
Przygotowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych.	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	Zadania stałe	
Współpraca ze środkami masowego przekazu w formie cyklicznych artykułów oraz stałych informacji.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Zespół Interdyscyplinarny Organizacje pozarządowe	Zadania stałe	
Przygotowywanie i upublicznianie rocznych sprawozdań	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny	Do końca marca każdego roku za rok poprzedni	

POZIOM: PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA EDUKACYJNE

CEL: Zwiększenie kompetencji i wiedzy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Dostarczenie wiedzy i kompetencji społecznym dzieciom i młodzieży.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Organizacja szkoleń i kierowanie na dostępne ich formy	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Komenda Policji, Oświata, Ochrona zdrowia,	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności
Wypracowywanie i wdrażanie procedur postępowania	Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Komenda Policji Podmioty „NK”	Zadanie stałe	
Gromadzenie i udostępnianie publikacji dot. przemocy	Zespół Interdyscyplinarny Podmioty „NK”	Zadanie stałe	
Edukacja przedmałżeńska i rodzinna dot. problemów przemocy w rodzinie.	Kościóły i Związki wyznaniowe	Zadanie stałe	
Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie specyfiki konfliktu, radzenia sobie ze stresem i agresją własną i innych.	Szkoły na wszystkich poziomach nauczania Inne podmioty uprawnione w ramach zadań lub na zlecenie	Zadanie stałe	W ramach środków na zajęcia pozalekcyjne

POZIOM: WSPARCIE – DZIAŁANIA KOREKCYJNO-EDUKACYJNE DLA SPRAWCÓW

CEL: Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmierzająca do ograniczenia lub zakończenia przemocy w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Opracowanie i wdrażanie modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadania stałe	Budżet państwa, ewentualnie środki z budżetu gminy lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.
Utworzenie i prowadzenie grupy wsparcia dla sprawców oraz udzielanie wsparcia indywidualnego	Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	środki z budżetu gminy lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.
Reintegracja społeczna i zawodowa sprawców przemocy poprzez udział w programach realizowanych przez instytucje i organizacje społeczne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty prowadzące reintegrację społeczną i zawodową	Zadania stałe	Środki z budżetu gminy lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.

POZIOM: WSPARCIE – DZIAŁANIA TERAPEUTYCZNE DLA OFIAR

CEL: Wspieranie ofiar w radzeniu sobie z problemem przemocy.

Zapobieganie kolejnym aktom przemocy.

Pomoc w odbudowaniu relacji w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy	Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadania stałe	Budżet państwa, ewentualnie środki z budżetu gminy lub innych źródeł, w tym pozabudżetowych.
Tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci (niebieskie pokoje) oraz w miarę możliwości dorosłych – ofiar przemocy w rodzinie.	Sąd Rejonowy Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Organizacje pozarządowe	Zadania stałe	W ramach bieżącej działalności
Opracowanie i realizacja programów reintegrujących rodzinę z problemem przemocy.	Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	Budżet państwa, ewentualnie środki z budżetu gminy lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.
Wyjazdy terapeutyczne dla ofiar przemocy i ich rodzin.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	Środki z budżetu gminy lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.
Praca socjalna prowadzona przez instytucje pomocy	Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Inne podmioty uprawnione, na zlecenie	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności

POZIOM: INTERWENCJA – DZIAŁANIA POMOCOWE DLA OFIAR

CEL: Stworzenie infrastruktury, przygotowanie zasobów kadrowych oraz warunków organizacyjnych do udzielania skutecznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Kontynuowanie i doskonalenie współpracy między Podmiotami zaangażowanymi w pomoc osobom i ich rodzinom borykającym się z problemem przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Komenda Policji Oświata, Ochrona zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności
Dostęp do usług prawnych i psychologicznych.	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Zadanie stałe	Środki z budżetu miasta lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.
Zwiększanie dostępności do akceptowanych społecznie form rozwiązywania konfliktów rodzinnych poprzez udział osób trzecich, w tym mediatorów.	Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej Komenda Policji Sąd Rejonowy	Zadanie stałe	Środki na bieżącą działalność, środki z budżetu miasta lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.

POZIOM: INTERWENCJA – DZIAŁANIA INTERWENCYJNE KIEROWANE DO SPRAWCÓW

CEL: Szybkie i skuteczne przerwanie aktów przemocy w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów.	Sąd Rejonowy Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności
Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.	Komenda Powiatowa Policji Prokuratura Rejonowa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Oświata Ochrona zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Zadanie stałe	W ramach bieżącej działalności

III. Monitorowanie i ewaluacja

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Świdziebnia na lata 2023 – 2028 będzie podlegał systematycznej ocenie. Prowadzony monitoring działań oraz ich ocena i uzyskane w ten sposób informacje o skuteczności i efektywności działań programowych, wpływać będą na podejmowanie decyzji o ich dalszej kontynuacji lub wprowadzeniu zmian. Monitorowanie realizacji zadań Programu oraz jego ewaluacji będzie dokonywać Zespół Interdyscyplinarny m.in. w oparciu o:

- 1) Liczba „Niebieskich Kart”;
- 2) Liczba interwencji w sprawach przemocy;
- 3) Liczba udzielonych usług prawnych, psychologicznych i socjalnych w związku z przemocą;
- 4) Liczba ofiar przemocy korzystających z systemu wsparcia;
- 5) Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 6) Liczba zrealizowanych godzin zajęć edukacyjnych na temat przemocy;
- 7) Liczba miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy;
- 8) Liczba sprawców przemocy objętych działaniami korekcyjno - edukacyjnymi;
- 9) Wskaźniki badań ankietowych dot. przemocy;
- 10) Liczba i wykaz instytucji, służb, organizacji i środowisk czynnie zaangażowanych w Program;
- 11) Wykaz szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie i liczba osób biorących w nich udział;
- 12) Liczba materiałów informacyjnych, w tym publikowanych w lokalnych mediach;
- 13) Liczba i opis procedur przyjętych w związku z realizacją Programu.

IV. Sprawozdawczość

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdziebni do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

V. Źródła finansowania

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie gminy Świdziebnia na lata 2023 – 2028 finansowane będą z budżetu Gminy, w tym budżetu GOPS i GKRPA oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

VI. Wnioski i podsumowanie

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotyczącym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadkowie. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Łomianki stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doznających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Świdziebnia na lata 2023 – 2028, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Świdziebnia. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Świdziebnia na lata 2023 - 2028 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem Programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

Przewodniczący Rady

Jarosław Cyrankowski